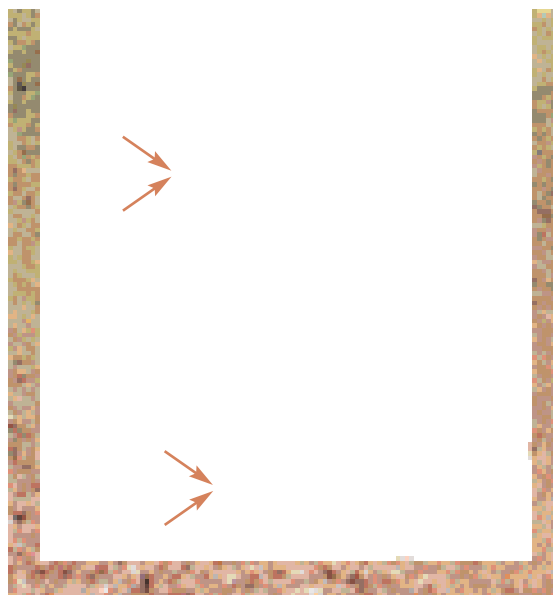
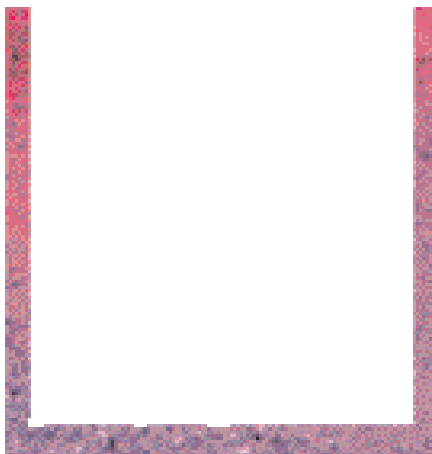

ΠΕΡΙΛΟΓΙΟ

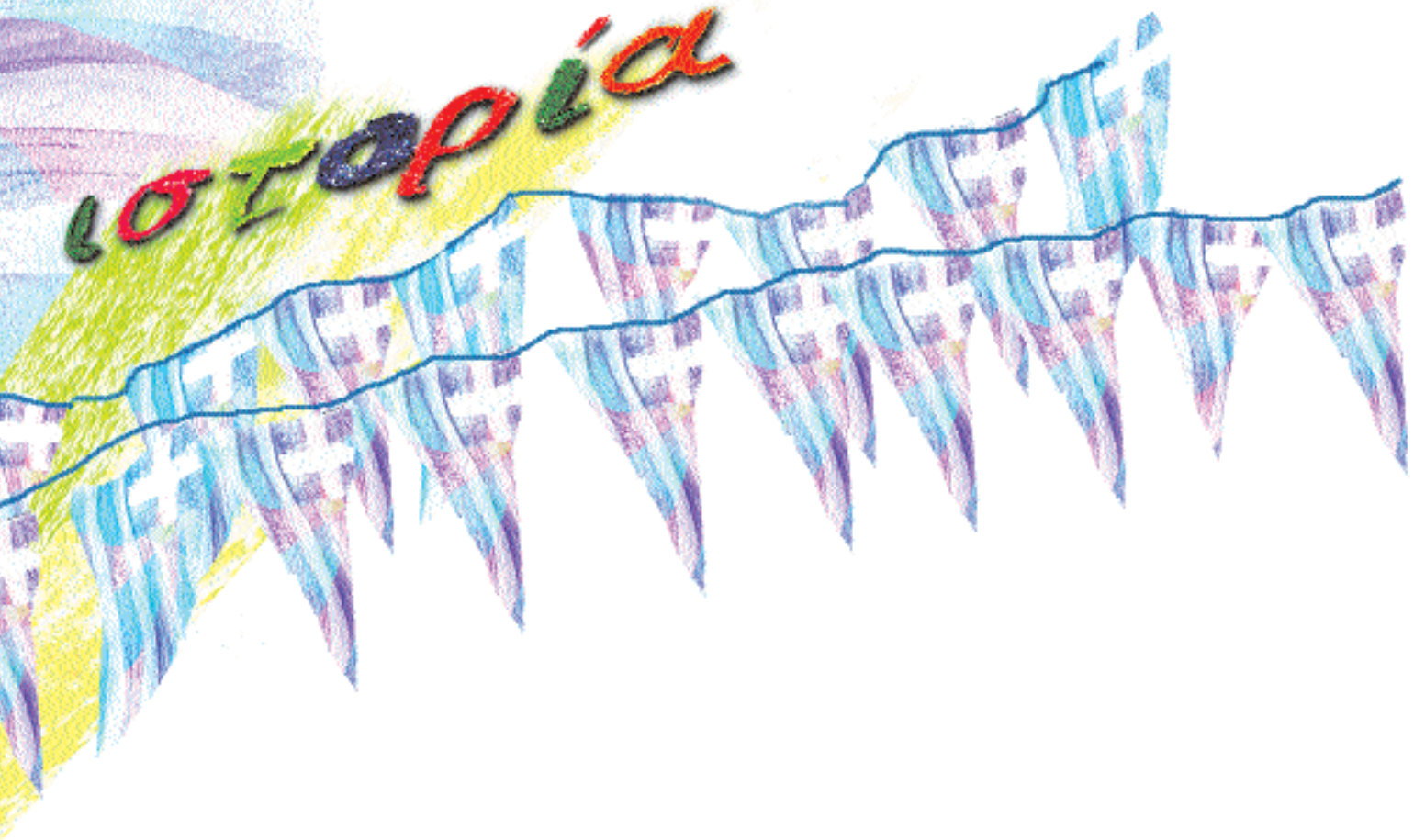
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

ὅσα δὲν... γράγει η

ιστορία

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η

Όσα δεν γράφει η Ιστορία

Σκεπτική είναι η Ιφιγένεια σήμερα. Σοβαρή και σκεπτική, καθώς διαβάζει στο βιβλίο των Ελληνικών της για τον πόλεμο του 1940. Έχει μάλιστα δύο βιβλία μπροστά της. Εκείνο της Ιστορίας και το άηλο της Γλώσσας. Και τα δύο μιλούν για το ίδιο θέμα: τον Πόλεμο του '40, την Κατοχή, την Αντίσταση. Κι όχι πως ήνε ήίγα. Να, στο βιβλίο της Ιστορίας: χρονολογίες, φωτογραφίες, ντοκουμέντα. Όμως, εκείνο το κείμενο στη Γλώσσα ... Της έρχεται να ζηλέψει τα παιδιά με τον κυρ-θάνο και τις τόσες ιστορίες του. Η δασκάλα τους, η κυρία Μαργαρίτα, τούς είχε πει στην τάξη:

«Εμείς δυστυχώς κυρ-θάνο δεν έχουμε,

όμως θάνος μπορεί να γίνει ο καθένας μας. Ας ρωτήσουμε τους μεγαλύτερους μας τι θυμούνται από κείνη την εποχή ή τι άκουσαν από άηλους που πολέμησαν ή έζησαν τότε. Την επόμενη φορά θα έχουμε όλοι κάτι να πούμε.»

Το μυαλό της Ιφιγένειας πάει στη μεγάλη γιαγιά στην Κρήτη, που δυστυχώς δεν ζει πια. Αηλιά ούτε κι ο παπούς, που πολέμησε μαζί με άηλους τους Γερμανούς στην Αντίσταση.

Τελικά κάτι σκέφτηκε. Σχηματίζει στα γρήγορα τον αριθμό τηλεφώνου του Φάνη.

- Φάνη, εδώ Ιφιγένεια. Άκου, έχω ένα σχέδιο και χρειάζομαι τη βοήθειά σου.
- Αν μπορώ, ναι..., αηλιά για ποιο πράγμα;
- Θα σου εξηγήσω αμέσως. Πες μου όμως, πρώτα, ο θεός σου ο Αηέξης, ο παλιός μας δάσκαλος, τι κάνει;
- Καλά είναι, αηλιά πού τον θυμήθηκες;
- Θα μπορούσες να κανονίσεις μια επίσκεψη σπίτι του;
- Επίσκεψη; Οι δυο μας;
- Οι δυο μας και η Εηπίδα, αν βέβαια μπορεί.
- Ιφιγένεια, νομίζω πως μπορώ να το κανονίσω, αηλιά σίγουρα θα είναι πιο εύκολο, αν μου εξηγήσεις πρώτα για τι ακριβώς πρόκειται!
- Ξέρεις, είναι για την εργασία που έχουμε να κάνουμε για τον πόλεμο του '40. Νομίζω πως μόνο αυτός πια μπορεί να μας βοηθήσει. Ήταν πάντα σαν μια κινητή βιβλιοθήκη, όταν μας μιλούσε γι' αυτά στην Τρίτη Τάξη!
- Καλή ιδέα, θα μιλήσω μαζί του και θα σου πω.
- Σύμφωνοι, τα ήεμε, ήοιπόν.

Ο κυρ-θάνος του 1940

Την ημέρα που θα γιορτάζαμε την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου του 1940, βρήκαμε στην τάξη μας τον επιστάτη του σχολείου, τον κυρ-θάνο. Είχε πάει στρατιώτης σ' αυτόν τον πόλεμο κι ήξερε να μας πει ποηλιά. Είχε πάθει μάλιστα και κρουοπαγήματα* και υπόφερε ποθύ.

Μας μίλησε για την επιστράτευση*, τις συγκινητικές στιγμές του αποχωρισμού, όταν άφηνε το κοριτσάκι του κρεμασμένο στην αγκαλιά της γυναίκας του και μας μίλησε για τις χίλιες αγωνίες, τα βάσανα και τις πεζοπορίες επάνω στο μέτωπο*. Μας μίλησε ακόμα και για έναν Ιταλό που γνώρισε κι έγιναν φίλοι, καθώς πήγαιναν να πάρουν κάθε πρωί νερό από την ίδια βρύση.

«Μου έδειχνε τη φωτογραφία της κόρης του κι εγώ του έδειχνα τη φωτογραφία της δικής μου κόρης και καμαρώναμε κι οι δυο. Ποτέ δεν τον ξέχασα. Θυμάμαι ακόμα το γλυκό τραγούδι που έλεγε».

Ο κυρ-θάνος συνέχισε:

«Ο πόλεμος που ζήσαμε δεν είναι μόνο οι ημερομηνίες και οι μάχες που διαβάζετε στα βιβλία της Ιστορίας. Είναι κι οι λαχτάρεις και τα τραγούδια μας,

είναι οι προσευχές μας, είναι ο φόβος που νιώθαμε ποηλιές φορές, τα γράμματα που γράφαμε κλαίγοντας παγωμένοι από το κρύο, τα ανέκδοτα που λήγαμε για να πάρουμε θάρρος, οι συναγερμοί*, οι μαυροφορεμένες μανάδες, τα δάκρυά τους, η ανθρωπιά, η δυστυχία, ο πόνος κι ένα σωρό ιστορίες που ζήσαμε. Αυτά δεν τα γράφει το βιβλίο της Ιστορίας. Αυτά υπάρχουν μόνο μέσα στις καρδιές αυτών που τα έζησαν».

Ο κυρ-θάνος μας είπε ποηλιές ιστορίες από τον πόλεμο που έζησε. Μ' άλλης γελάσαμε, μ' άλλης δακρύσαμε. Μα κατάλαβα περισσότερο από κάθε άλλη φορά το νόημα αυτού του ποηλέμου και πιστεύω πως το κατάλαβα μια για πάντα.

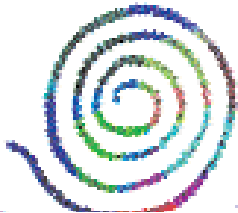
Αγγελική Βαρελιά
Διασκευή

*κρουοπαγήματα: πληγές που δημιουργούνται στα πόδια, όταν περπατάμε ποηλιές ώρες στο χιόνι.

*επιστράτευση: σε παραμονές ποηλέμου η πατρίδα καλεί στα όπλα όσους μπορούν να ποηλεμήσουν.

*μέτωπο: ο χώρος όπου γίνονται οι μάχες.

*συναγερμός: σύνθημα με σειρήνες για προφύλαξη από βομβαρδισμό.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Γιατί η Ιφιγένεια είναι σκεπτική;
- Τι περιμένει από τον παλιό της δάσκαλο;
- Τι αντιμετώπισαν οι Έλληνες στρατιώτες στα βουνά της Αλβανίας;
- Πώς γνωρίστηκαν ο κυρ-θάνος κι ο Ιταλός στρατιώτης;
- Γιατί έδειχναν ο ένας στον άλλο τη φωτογραφία των παιδιών τους;

